

[Poul Møller.]

nyde dette badevand. Det gælder også andre steder i landet, men værst er det naturligvis i det tæt befolkede Københavns- og Øresundsområde.

Nu ved vi imidlertid, at de værste ulemper kan bekæmpes med tekniske installationer, selv om det er kostbart, og det er da spørgsmålet, om vi vil betale, hvad det koster at ændre menneskenes levevis og levevaner fra det gamle landsbysamfund til det moderne storbysamfund. Derfor har jeg stillet det spørgsmål til den højtærede indenrigsminister, om han er villig til at foretage skridt, således at vi erklærer os rede til at betale prisen for at løse nogle af de problemer, det medfører at gennemgå en industriel udvikling som den, Danmark og andre lande har gennemgået. Jeg kan kun se, at det kan ske på kommunal basis, men således at staten påbyder kommunerne at foretage disse foranstaltninger.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Det ærede medlem hr. Poul Møller har her rørt ved et spørgsmål, som er af meget væsentlig betydning, og som har optaget både landbrugsministeriet, sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet meget i de senere år.

I § 71 i vandløbsloven af 1949 udtales det, at et spildevandsanlæg med afløb til et åbent vandløb skal udføres, vedligeholdes og udnyttes således, at afledningen ikke skader vandløbets naturlige tilstand. Et spildevandsanlæg med afløb til havet skal udføres, vedligeholdes og benyttes således, at afledningen ikke volder almene ulemper. Bestemmelserne må dog ses i sammenhæng med lovens § 5, hvorefter det i nogen grad kun er væsentlige forureninger, man kan skride ind over for.

Selv med denne begrænsning tror jeg, at lovens ord giver en ret god vejledning med hensyn til, hvilke renhedskrav der bør stilles, for at loven kan give mulighed for en nogenlunde tilfredsstillende ordening af landets spildevandsforhold. Jeg mener også, at der på grundlag af vandløbsloven er blevet gennemført mange udmærkede spildevandsordninger, store kloakeringer med tilhørende biologiske rensningsanlæg, hvorfra spildevandet er løbet til vandløb

eller til stranden i praktisk taget helt uskadelig tilstand. På den anden side må det nok erkendes, som det er sagt, at udviklingen ikke nær er nået så langt, som det havde været ønskeligt.

Efter vandløbslovens § 5 er det lovens hovedprincip, at skønet over, hvorvidt en udledning er ulovlig eller ej, i første omgang ligger hos den, der udleder spildevandet. Hvis han mener, at hans spildevand kan medføre væsentlig forurening, må han forelægge sin udledningsordning for en vandløbsret, der bestemmer, om den vil tillade udledningen, og hvilke rensningskrav den så vil stille. Hvis han på den anden side mener, at hans spildevandsudledning ikke vil medføre væsentlig forurening, kan han uden videre etablere den. Dette sidste gælder dog kun med væsentlige forbehold — således vandløbslovens § 72, hvorefter vedkommende kommunalbestyrelse altid kan indbringe spørgsmålet om udledningen for en vandløbsret, og hvorefter kommunalbestyrelsen skal gøre det, hvis den får pålæg om det fra et ministerium, der har interesser på det pågældende område, herunder bl. a. indenrigsministeriet på sundhedsmyndighedernes vegne, og jeg kan sige, at dette er sket.

I større spildevandssager vil det offentlige hyppigt være indblandet, inden sagen indbringes for vandløbsretterne. Det vil ofte være vedkommende kommune, der har projekteret kloaksystemet og således selv har ansvaret for udledningen. Men der kan også være tale om private udledninger, fra beboelseshuse, mejerier, fabrikker o. s. v., hvor kommunen har taget op til overvejelse, om der bør rejses sag for vandløbsretten om en forbedring af forholdet, eller hvor en privat klager har rejst spørgsmålet over for en offentlig myndighed. Ministeriet har i disse tilfælde mulighed for at gribe ind over for kommunerne gennem pålæg, som jeg nævnte, efter vandløbslovens § 72. En helt tilfredsstillende rensning vil imidlertid oftest kræve betydelige investeringer, der hyppigt må konkurrere med andre nødvendige kommunale anlægsarbejder.

Bl. a. under indtryk heraf har landbrugsministeriet nedsat en kommission, som bl. a. skal undersøge de tekniske og økonomiske muligheder for gennemførelsen af foran-